

บทที่ 5

การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรปราการ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความเป็นธรรมาภิบาลในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรปราการ และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบถึงระดับความเป็นธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในทัศนะของประชาชนแต่ละกลุ่ม เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เขตพื้นที่ที่อาศัย และระยะเวลาพำนักอาศัยในชุมชน

ในการวิจัยครั้งนี้ ประชาชนที่พำนักอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 493,838 คน (ฐานข้อมูลจังหวัดสมุทรปราการ ณ มกราคม 2550) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ช่วงความเชื่อมั่น 95% และให้มีความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% ตามตารางการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Yamane ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 สุ่มเลือกประชากรจากแต่ละอำเภอในจังหวัดสมุทรปราการ ด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยให้อำเภอและกิ่งอำเภอเป็นชั้นภูมิ รวมทั้งหมคม 6 ชั้นภูมิ คือ อำเภอเมือง อำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ อำเภอพระประแดง อำเภอพระสมุทรเจดีย์ และกิ่งอำเภอบางเสาธง ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น จำนวน 402 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรปราการ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มาช่วยประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ คือ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และใช้ค่าสถิติ t-test และ F-test เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 335 คน พบว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.40 จำแนกตามอายุส่วนใหญ่มีอายุ 31 ปี ถึง 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.34 จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับอนุปริญญา/ปวส./ปวช. คิดเป็นร้อยละ 35.82 จำแนกตามอาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 33.43 จำแนกตามรายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 73.13 จำแนกตามที่พักในจังหวัดสมุทรปราการส่วนใหญ่พำนักอยู่ในอำเภอบางพลี คิดเป็นร้อยละ 25.37 จำแนกตามอบต.ที่พำนักในจังหวัดสมุทรปราการส่วนใหญ่พำนักอยู่ในเขต อบต. แพร่เกษม คิดเป็นร้อยละ 25.37 และจำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ใน อบต. ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ใน อบต. เป็นเวลา 21 ถึง 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.66

2. ระดับความเป็นธรรมาภิบาลในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรปราการ มีระดับความเป็นธรรมาภิบาลในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านของการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับมากจำนวน 2 ด้าน คือ มีการพัฒนาตามหลักความคุ้มค่า และ การพัฒนาตามหลักความรับผิดชอบ และพบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 4 ด้าน คือ การพัฒนาตามหลักคุณธรรม การพัฒนาตามหลักนิติธรรม การพัฒนาตามหลักความโปร่งใส และการพัฒนาตามหลักการมีส่วนร่วม ตามลำดับ

3. สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เขตพื้นที่ที่อาศัย และระยะเวลาพำนักอาศัยในชุมชน กับตัวแปรตาม คือ ระดับความเป็นธรรมาภิบาลในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรปราการ โดยวิธีการทดสอบค่า t-test และ F-test โดยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับไม่เกิน 0.05 ปรากฏว่า ปัจจัยที่มีความแตกต่างทางสถานภาพ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เขตพื้นที่ที่อาศัย และระยะเวลาพำนักอาศัยในชุมชนไม่แตกต่างกัน แต่เพศมีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญ .05

อภิปรายผล

ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอการอภิปรายผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับความเป็นธรรมาภิบาลในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรปราการ

หลักนิติธรรม การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านหลักนิติธรรม มีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ เพราะว่ามีประชาชนในท้องถิ่นให้การยอมรับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่ อบต. ประกาศใช้ และอบต. ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ตามที่บัญญัติไว้อย่างถูกต้อง และบังคับใช้อย่างเสมอภาค และพบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 3 ข้อ คือ กฎระเบียบ ข้อบังคับ กฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ อบต. ประกาศใช้มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น อบต. มีการแจ้งให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้รับทราบถึงระเบียบ ขั้นตอนและกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่นำมาใช้ และอบต. ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้แสดงความคิดเห็นต่อ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่ กำหนดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติธร เพชรกันหา (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ กับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ” ผลการศึกษาพบว่า ความรู้เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่และความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลพบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยกล่าวคือ 1) ด้านคุณธรรม 2) ด้านความโปร่งใส 3) ด้านนิติธรรม 4) ด้านความรับผิดชอบ 5) ด้านการมีส่วนร่วม และ 6) ด้านประสิทธิภาพ มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลน้อยที่สุด และยังพบว่าความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับปานกลาง

หลักคุณธรรม การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านหลักคุณธรรม มีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ เพราะว่ามีเจ้าหน้าที่ อบต. ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ให้ความเป็น

ธรรมกับทุกชุมชน และพบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 3 ข้อ คือ การดำเนินงาน และการบริหารงานของ อบต. มุ่งประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นหลัก เจ้าหน้าที่ อบต. ปฏิบัติงานด้วยความถูกต้องและเป็นธรรม และผู้บริหารของ อบต. เป็นผู้มีความรู้สูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพินท์ สพอชชชัย และคณะ (2543, บทคัดย่อ) ได้กล่าวไว้ในการประชุมสัมมนาเรื่อง อบต. ที่มีธรรมาภิบาล , การวางรากฐานการทุจริต ของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย เรื่อง สังคมโปร่งใสไร้ทุจริตว่า “ในปัจจุบันแนวคิดเรื่องการบริหารจัดการที่ดี หรือธรรมาภิบาลได้มีบทบาทต่อหลายๆหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนรวมทั้ง อบต.ด้วย แม้ว่า อบต. ไม่ได้เป็นองค์กรที่เป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อรัฐบาลกลาง แต่การนำหลักธรรมาภิบาลดังที่ปรากฏในระเบียบมาประยุกต์ใช้กับรัฐบาลในระดับท้องถิ่น ก็น่าจะเป็นหลักการที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศและสังคม ซึ่งแนวคิดและหลักการสร้างองค์การบริหารในส่วนท้องถิ่นให้มีหลักธรรมาภิบาล แต่ก็เป็นที่ยอมรับและมีการศึกษาอย่างแพร่หลายในระดับสากล ในทางปฏิบัติหากสามารถนรงค์ส่งเสริมให้ อบต. เป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาลก็น่าจะเป็นประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นประเด็นการพัฒนาชุมชน การพัฒนาการเมืองท้องถิ่นและที่สำคัญปัญหาการทุจริตเบาบางลง”

นอกจากนั้น ยังได้กล่าวถึงตัวชี้วัดที่ทำให้เกิดธรรมาภิบาลใน อบต. ว่ามีดังนี้

1. หลักนิติธรรม ได้แก่ การจัดทำประชาพิจารณ์เกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆที่จะมีผลบังคับใช้
2. ความโปร่งใส ได้แก่ การจัดตั้งหน่วยให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน และการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบความโปร่งใสของสมาชิกสภา อบต.
3. ความรับผิดชอบ ได้แก่ การจัดทำข้อบังคับงบประมาณที่ครอบคลุมปัญหาและกลุ่มเป้าหมาย สมาชิก อบต. ขาดการประชุมไม่เกินร้อยละ 20 การจัดสรรงบประมาณตำบลมากกว่า 70% ของงบพัฒนาให้แก่โครงการในแผนพัฒนาตำบล
4. ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ได้แก่ การพิจารณาการใช้งบประมาณกับผลงานที่ได้คุ้มกับเงินที่ได้ใช้จ่ายไปหรือไม่
5. การมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ ฝ่ายบริหาร อบต. ได้ใช้กลไกประชาพิจารณ์ในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่างๆที่มีผลกระทบต่อประชาชนหรือตำบลหรือไม่ เมื่อมีข้อขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่ อบต. และประชาชนได้มีการจัดเวทีเพื่อการได้สวนสาธารณะว่าข้อเท็จจริงคืออะไร ควรจัดให้มีการลงประชามติของประชาชนในโครงการที่ไม่สามารถหาฉันทามติได้ การให้ประชาชนได้เข้าร่วมรับฟังการประชุมสภา อบต. และการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดทำแผนพัฒนาตำบล เพื่อทำข้อบังคับงบประมาณประจำปีของ อบต. โดยนำแผนที่จัดทำมาแล้วมาทำประชาพิจารณ์ตามหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2541

6. ความมีคุณธรรม ได้แก่ คณะผู้บริหาร อบต. ไม่ถูกฟ้องหรือร้องเรียนการทุจริต มีการให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาคหรือไม่ ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีได้ไม่ต่ำกว่า 80%

หลักความโปร่งใส การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านหลักความโปร่งใส มีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 4 ข้อ เพราะว่า อบต. มีการประกาศขั้นตอนการปฏิบัติงานของ อบต. รวมทั้งเงื่อนไขการติดต่อกับ อบต. เช่น การชำระภาษีต่างๆ ให้ประชาชนทราบขั้นตอนการปฏิบัติ เอกสารประกอบ และระยะเวลาในการดำเนินการ อบต. มีการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานต่างๆ ให้ประชาชนได้รับทราบ อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ตรวจสอบการทำงานของ อบต. ได้อย่างเต็มที่ และอบต. มีการเปิดเผยผลการดำเนินงานตามแผนงาน / โครงการต่างๆ ของ อบต. ให้ประชาชนทราบ และพบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับน้อยจำนวน 1 ข้อ คือ อบต. มีการเปิดเผยมติที่ประชุมของคณะผู้บริหาร อบต. ที่มีผลกระทบต่อประชาชน ให้ประชาชนได้รับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดำรงศักดิ์ แก้วเพ็ง (2540, หน้า 106 -111) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาประสิทธิภาพการบริหารพัฒนาของสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพในการบริหารงานมากกว่าสภาตำบล เพราะว่าโครงสร้างอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่เอื้อต่อการบริหารในการจัดเก็บภาษี และมีรายได้จากทรัพยากร มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีการพัฒนาบุคลากร ตลอดถึงผู้นำที่มีความเสียสละ และมีความเป็นประชาธิปไตย ตั้งใจในการปฏิบัติงาน มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารงาน ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีบทบาทที่ถูกต้องในการให้คำปรึกษาแนะนำการบริหารงาน จึงทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถกำหนดปัญหา การวางแผนและการดำเนินโครงการได้ตามแผนพัฒนาตำบลที่ตรงกับความต้องการของชาวบ้าน มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานสามารถกำหนดการใช้จ่ายได้ตามขั้นตอน และตามข้อบังคับงบประมาณรายจ่าย สามารถจัดทำบัญชี การลงทะเบียนต่างๆ ได้ถูกต้องตามกฎหมาย ขอบบังคับของทางราชการ

หลักการมีส่วนร่วม การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 3 ข้อ เพราะว่า อบต. มีการแต่งตั้งผู้แทนชุมชนร่วมเป็นกรรมการในการจัดซื้อ - จัดจ้างสูงสุด อบต. เปิดโอกาสให้ท่านเข้าร่วมประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และอบต. เปิดโอกาสให้ท่านได้มีส่วนร่วมในการคิดเสนอปัญหา ความต้องการ รวมทั้งเสนอโครงการ / กิจกรรม เพื่อจัดทำแผนพัฒนา ทั้งแผนพัฒนา 5

ปี และแผนพัฒนาประจำปี และพบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับน้อยจำนวน 2 ข้อ คือ อบต. เปิดโอกาสให้ท่านเสนอข้อบัญญัติ เพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาออกข้อบัญญัติตำบล และอบต. เปิดโอกาสให้ท่านมีสิทธิถอดถอนผู้บริหาร และสมาชิกสภา อบต. ที่มีความประพฤติเสื่อมเสียได้ด้วยการลงคะแนน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนนทพล พงศธรวิสุทธิ (2547 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาของกลุ่มประชาชนผู้ใช้บริการ พบว่า กลุ่มประชาชนผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของ อบต. อยู่ในระดับสูง และเห็นด้วยว่ารูปแบบการปกครองท้องถิ่นแบบ อบต. ส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นของตน เห็นด้วยว่าหลังจากมีการจัดตั้ง อบต. ส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาตำบลส่งผลให้เกิดความโปร่งใสในการพัฒนาท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น ผลการศึกษาคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างในองค์การบริหารส่วนตำบลสันนาเม็ง จำนวน 32 คน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิผลในการดำเนินงาน บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบอยู่ในระดับความพึงพอใจสูง

หลักความรับผิดชอบ การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านหลักความรับผิดชอบ มีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับมากจำนวน 4 ข้อ เพราะที่ อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนร้องทุกข์ และแจ้งความเดือดร้อนได้อย่างสะดวก อบต. มีการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานต่างๆ ให้ประชาชนได้รับทราบ อบต. มีความจริงใจในการนำโครงการ / กิจกรรมที่ประชาชนเสนอไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และเจ้าหน้าที่ของ อบต. ให้บริการประชาชนทุกคนด้วยความเสมอภาค และพบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 1 ข้อ คือ เจ้าหน้าที่ของ อบต. มีความกล้าหาญที่จะยอมรับผลของการตัดสินใจหรือการกระทำซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิศรา รัตนสมัย (2543 : 119 - 133) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การรับข่าวสารเพื่อสร้างความตระหนักสำนึกของประชาชนเกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตยขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสงขลา” ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนให้ความสนใจและความตระหนักสำนึกเกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตยขององค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับปานกลาง ขณะที่ความรู้และความรู้สึกเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับสูง ซึ่งผลการวิจัยชี้ว่ามีความสนใจมีความสัมพันธ์กับความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก ความตระหนักอีกด้วย

หลักความคุ้มค่า การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านหลักความคุ้มค่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น

รายชื่อ พบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับมากจำนวน 4 ชื่อ เพราะว่า อบต. มีการจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วนของการดำเนินแผนงาน / โครงการ อบต.มีการจัดตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณไม่ให้รั่วไหลและสูญเปล่า อบต. มีการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า และการจัดซื้อ - จัดจ้าง ของ อบต. เน้นความประหยัดเป็นหลัก ตามลำดับ และพบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 1 ชื่อ คือ อบต. มีการรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของภาคภูมิ นิยมวิทย์พันธ์ (2546) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล, ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี” ผลการศึกษาพบว่าการบริหารจัดการด้านความคุ้มค่าขององค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง ได้ทำการจัดซื้อจัดจ้างได้ต่ำกว่าราคากลางที่ตั้งไว้ และได้จัดให้มีการตรวจสอบการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ โดยมีหลายฝ่ายเป็นผู้ตรวจสอบ รวมถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบการใช้งบประมาณได้ตลอดเวลา แต่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการอบรมคณะกรรมการบริหารและพนักงานส่วนตำบลในเรื่องเทคนิควิธีการต่างๆ ก่อนข้างน้อย

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบถึงระดับความเป็นธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในทัศนะของประชาชนแต่ละกลุ่ม เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เขตพื้นที่ที่อาศัย และระยะเวลาพำนักอาศัยในชุมชน

จากการวิจัยพบว่า สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษามีจำนวนทั้งหมด 335 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31 ถึง 40 ปี มีระดับการศึกษาในระดับอนุปริญญา/ปวส./ปวช. มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท พำนักในอำเภอเมืองพำนักในอบต.แพร่ภษาเข้ามาตั้งถิ่นฐาน 21 ถึง 30 ปี ซึ่งจะเห็นได้ว่าเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เขตพื้นที่ที่อาศัย ระยะเวลาพำนักอาศัยในชุมชน ของประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ ไม่มีผลเกี่ยวกับระดับความเป็นธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรปราการซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนพพล สุรณรงค์รินทร์ (2548. บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักธรรมาภิบาล มาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่าการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในเชิงบวก เมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต. ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนมีรายได้ต่างกัน มีทัศนะต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต. แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านขนาดของอบต. และการมีส่วนร่วมในการดำเนินการของ อบต. พบว่าประชาชนมีทัศนะต่อการนำ หลักธรรมาภิ

บาลมาปรับใช้ อบต. ไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านขนาดของ อบต. ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจใน อบต. แต่ปัจจัยด้านขนาดของ อบต. มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการของ อบต. นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิชัย จรุงบุตร (2547, หน้า 77- 80) ได้ศึกษาเรื่อง “ประสิทธิภาพในการวางแผนการพัฒนาของคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีอำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี” พบว่าคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพในการวางแผนพัฒนา อยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการวางแผนพัฒนาตำบลของคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล คือ การได้รับข้อมูลข่าวสาร การรับการฝึกอบรม ประสบการณ์ทางด้านการเมือง การประสานงานภายในคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล การประสานงานกับหน่วยงานอื่น และความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และการวางแผน ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพในการวางแผนพัฒนาตำบลของคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล คือ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่ง และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำการวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัยพบว่า การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการพัฒนาตามหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด แสดงให้เห็นว่า ประชาชนไม่ตระหนักและเห็นความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และติดตามการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้ไม่เกิดการพัฒนาหรือพัฒนาได้ไม่เต็มที่ดังนั้นเพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้สึกรู้ถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ควรส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม ใ้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรปราการ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และติดตามการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้เกิดการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพประชาชนเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

1.2 จากผลการศึกษา พบว่า ระดับการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรปราการ ในด้านการพัฒนาตามหลักคุณธรรม การพัฒนาตามหลักนิติธรรม การพัฒนาตามหลักความโปร่งใส และการพัฒนาตามหลักการมีส่วนร่วม อยู่ใน

ระดับปานกลาง แสดงว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสมุทรปราการ ดำเนินการ ส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่น ควรได้รับการพัฒนาในด้าน หลักคุณธรรม เช่น ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ อบต. ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ให้ความสำคัญกับทุกชุมชน มุ่งประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นหลัก ปฏิบัติงานด้วยความถูกต้องและเป็นธรรม ปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรมสูง การจัดกิจกรรม ส่งเสริมการออกกฐนระเบียบที่มีความชอบธรรม ยุติธรรม มีประโยชน์ตามความต้องการของ ประชาชน มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนใน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนา ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ตามที่บัญญัติไว้อย่างถูกต้อง จัด กิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่เสริมสร้างด้านความซื่อสัตย์ สุจริต เปิดโอกาสให้ประชาชน ในท้องถิ่นได้ตรวจสอบการทำงานของ อบต. ได้อย่างเต็มที่

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยการพัฒนาท้องถิ่นของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ใน เขต จังหวัด นอกเหนือ จังหวัดสมุทรปราการ

2.2 ควรมีการวิจัยถึงตัวชี้วัดการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้ ชัดเจน และครอบคลุม เพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนาสังคม ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรของประชาชน และสามารถแก้ไขปัญหาของประชาชนได้ อย่างแท้จริง

2.3 เพื่อที่จะให้การอภิปรายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีการ ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่ไปกับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อให้ทราบ ถึงรายละเอียดระดับการพัฒนาท้องถิ่น ให้ดียิ่งขึ้น